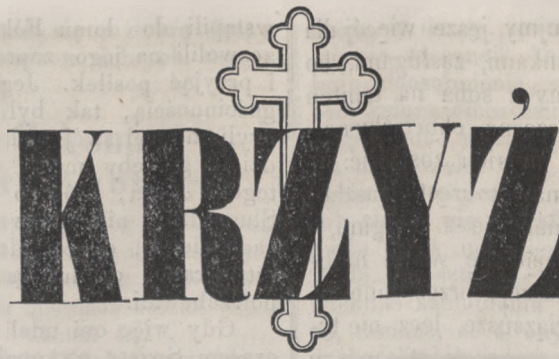

Wychodzi raz na tydzień w Niedziele

Przedpłata wynosi:

W MIEJSCU	Z POCZTĄ
Rocznie 5. Zł	50 kr.
Półrocznie 1. „ 75. kr.	25 „
Kwartalnie 1. „	15 „

Numer pojedynczy 5 centów.

Redakcja i Ekspedycja „KRZYŻA” przy
Ulicy Brackiej pod L. 156 na dole.

Przedpłatę przyjmują:

WW. XX. Proboszczowie z prowincji
oraz właściciele drukarni w Krakowie.

Listy z pieniędzmi przesyłane być
winny franko.

Listy nie frankowane nie przyjmują się.

Na Niedziele czwartą po Świątkach.

Ewangielia u Łukasza Ś. 5. 1, 11.

Treść. Dla słuchania Jezusa nauczającego, nad jeziorem Genazaret, gdy zeszło się bardzo wiele ludzi, On wstąpił do łodzi Szymona Piotra i z niej nauczał. Skończywszy nauczanie kazał Piotrowi zjechać na głębią, i sieci na połów zarzucić: co uczyniwszy Piotr i towarzysze nachwyтали ryb niezmiernie mnóstwo. Widząc ten cud przeląkł się Piotr, i nie śmiał się znajdować w obecności Jezusa. Lecz Jezus uspokoił go i wezwał jego i towarzyszków aby szli za Nim i ludzi łowili. Oni też usłuchali Pana i opuściwszy, wszystko udali się, za Nim.

Jeżeli miło jest słuchać słowa prawdy głoszone wdzięcznie ustami osoby nieskażonych obyczajów, jakież to urok, jaką moc i pociąg musiały mieć nauki Zbawiciela wychodzące z ust Tego, który był najświętszym, najpiękniejszym, najmędrszym, wszechmocnym? To też widzimy w ewangelii, że wielkie mnóstwo ludzi szło za Nim, i prosiło go aby nauczał. Lecz co nas dziwić powinno, to okoliczność ta, że Pan nie do innej wszedł łodzi aby nauczał, lecz do Piotrowej: a jako tłumaczając ojcowie śś. dał nam przez to poznać wybór Piotra Ś. na naczelnika apostołów i całego kościoła swojego. I dziś jako i wtenczas, z Piotrowej łodzi Chrystus naucza: to jest, że Jego prawda zupełna znajduje się tylko w Rzymskim kościele którego zwierzchnikiem widomym, jest Piotr Ś. w swoich następcach, papieżach. Nie słuchać więc głosu i rozkazów Namiestnika Chrystusowego, jest to nie słuchać kościoła, jest to nie słuchać głosu Chrystusa przemawiającego aż do końca świata z łodzi Piotrowej, to jest w kościele, przez usta swego widomego zastępcy. Ten zaszczyt uczyniony Piotrowi, wyraźniej się jeszcze okazał przez cud, który Pan uczynił, po skończonem nauczaniu. Kazał bowiem Piotrowi, aby zarzucił sieci w głębią wód na połów. Wbrew zwyczajowi rybackiemu, a osobliwie tej okoliczności, że apostołowie całą noc pracując nie utłowili, i to przy brzegu, gdzie ryby gromadniej trzymają się, a o czem i sam apostoł z nieśmiałością uwiadomił Zbawcę, przecież na rozkaz Jego zapuścił

sieci w głębią, a skutek cudowny zaraz się pokazał w złowieniu tak niezmiernej ilości ryb, że się aż sieci rwały, i musiano wezwać na pomoc, towarzyszy z pobliskich łodzi. Tu widzimy wyraźną nagrodę posłuszeństwa, i nagrodę pracy, połączonej z błogosławieństwem Boskiem. Nauka to i dla nas, abyśmy głosowi Boskiemu byli posłuszni, a głos ten daje się nam słyszeć w sumieniu, w przykazaniach Boskich, i w naukach a kazaniach kościelnych. Słyszając ten głos pomnieć nam należy, że to sam Pan do nas przemawia, i naucza nas jako niegdyś rzeszę nad jeziorem Genazaretskiem. A nauki Jego mają nie inny cel tylko nasze uszczęśliwienie doczesne i wieczne. Słyszając je i biorąc do serca, stajemy się pamiętni na Boga, na sąd Jego, i na śmierć: stajemy się pobożnymi, cierpliwymi, pokornymi, skromnymi, wstrzemięźliwymi, litościwymi na ubogich, i przebaczącymi urazy. Do takich zaś cnót nigdy byśmy nie przyszli, gdybyśmy nie słuchali tych nauk, jakie nam Pan przez swój kościół podaje. Co więc, że przy tych cnotach i pobożności, nawet praca nasza snadna, lekka, miła, i pożyteczną się staje, gdy Bóg jej błogosławi. A bez błogosławieństwa Boskiego, cóż człowiek poradzi? „Jeżeli Pan nie zbuduje domu, to na próżno pracują, którzy go budują: jeżeli Pan nie będzie strzegł miasta, próżno czuwają, którzy je strzegą;” tak mówi Pismo Ś. dając nam poznać, że do każdej pracy i czynności ludzkiej, potrzebna jest pomoc i błogosławieństwo Boskie. I teraz ludzie wiele pracują, a nawet więcej niż dawniej. Uczą się, piszą, mozolą, robią wynalazki, aby sobie ulżyć pracy, a więcej zyskać korzyści. Święta pozamieniali w dni robocze, wielu nawet i niedzieli nie święci; i cóż mają z tych mozolnych swoich usiłowań? Oto pracy wiele, a pożytku mało; majątek nie przechodzi nie tylko do wnuków, ale nawet do dzieci, gdy dawniej, czy to ziemski, czy kupiecki, trwał kilka pokoleń w rodzinie. Dla czego? gdyż Bóg nie błogosławi; nie jest ta praca z Bogiem, dla Boga, i w Bogu. Cóż dopiero jeżeli taka praca łączy się jeszcze z występkami, z łakomstwem, oszustwem, niesprawiedliwością, niewstrzemięźliwością, pijaństwem, a jakże jej Bóg może błogosławić?

Pracując zaś dla ciała, pracujmy jeszcze więcej dla duszy; bogaćmy ją dobrymi uczynkami, zasługami, bo tylko skarby doczesne poniesiemy z sobą na tamten świat, gdy tymczasem zbiory doczesne, chociażby najskrzętniejsze, na ziemi będziemy musieli zostawić: te nam nie pomogą, owszem nawet często zaszkodzą, jeżeli nie postaramy się dzielić je z ubogimi, i to za życia naszego, nie spuszczać się wcale na uskutecznienie tego po śmierci naszej, przez inne osoby, chociażby do nas najprzywiązane, lecz nie tyle dbałe o nasze zbawienie, ile my sami staranni o niego być powinniśmy. Przy pobożności i życiu cnotliwym, nie lękajmy się wcale, aby nam kiedy chleba i utrzymania dla nas i dla rodzin naszych zabrakło; owszem przeciwnie bądźmy pewni, że bez pobożności i cnot, wszelka praca, chociażby najuporeczywsza nigdy się nam nie powiedzie. Pomnijmy na to, co powiedział król prorok Dawid: „Zestarzałem się, a nie widziałem w życiu moim” aby kiedy człowiek sprawiedliwy łaknął, a dzieci jego żebrały chleba! Jeżeli zaś odebraliśmy owoce prac naszych, i korzyści, czy to cielesne czy duchowne, wdzięczni będąc na wzór Piotra Ś. i apostołów w dzisiejsiej ewangelii, wystawiajmy dziękczynnie dobroć i wielmożność Pańską: bądźmy dla innych ludzi niejako apostołami dobrodziejstw Bożych, aby także i inni do pobożności i cnot chrześcijańskich zachęcali się, i wraz z nami nagrodę prac swych uczciwych nie tylko docześnie ale raczej wiecznie otrzymali w przybytkach szczęścia nieustannego, nagrodę największą, to jest Boga samego oglądać i używać zasłużyli.

Dnia 3. Lipca

Zywot Ś. Fokasa, ogrodnika męcz. r. 303.

Ś. Fokas mieszkał blisko bramy miasta Sinopy leżącego w Turcyi azyatyckiej, nad morzem Czarnym, i zajmował się uprawą ogrodu, który mu dostarczał sposobu wyżywienia się, i czynienia jałmużn obfitych dla ubogich. W tym zatrudnieniu chociaż w oczach świata uważany był jako podły i wzgardzony, naśladował cnotę gościnności dawnych patryarchów i przedstawiał na sobie ów stan szczęśliwy, w jakim się znajdowali Adam i Ewa, gdy jeszcze byli niewinnymi.

Mąż święty łączył modlitwę, z pracą ręczną. Dom jego był zawsze otwarty podróżnym i cudzoziemcom, nie mającym gdzie stanąć gospoda. Przez wiele lat życia swojego hojnie pomagając ubogim, zasłużył nareszcie dać życie swoje za Jezusa Chrystusa. Pomimo niskiego jego stanu, znano go jednak w całym kraju, dla cnot i miłosiernych jego uczynków. Oskarżono go przed rządem jako chrześcijanina, a było to właśnie za owego straszego prześladowania, które nakazał cesarz Dyoklecjan w r. 303. Zbrodnia, jak zwano religią, męża świętego była tak jawną i wszystkim wiadomą, że nawet w sądzie go nie chcieli zachować zwykłych prawnych formalności. Przeto kaci otrzymali rozkaz od sądu, zabić go, gdziekolwiekby go spotkali. Przybywszy oni do miasta Sinopy, przypadkiem

wstąpili do domu Fokasa, którego wcale nie znali, i zezwolili na jego zaproszenie, aby u niego zanoćować i przyjąć posiłek. Jego też grzecznością, uczciwością, gościnnością, tak byli ucieszeni, że wieczerając odkryli mu cel swej podróży, i prosili go aby im powiedział, gdzieby mogli najprędzej znaleźć i schwytać tego Fokasa, którego im kazano zgładzić ze świata. Sługa Boży nieokazawszy po sobie żadnego strachu, ni zadziwienia, odpowiedział im że go znał dobrze, i że jutro rano, da im wszelkie objaśnienia, jakich będą potrzebowali.

Gdy więc oni udali się na nocny spoczynek, tymczasem Święty wykopał sobie grób w swym ogrodzie, przygotował wszystko co było potrzebem do pogrzebania jego ciała, a resztę nocy użył, na przysposobienie się do, tej ostatniej życia swego godziny. Gdy dzień zaświtał, Święty poszedł odwiedzić swych gości, i powiedział im, że Fokas szukany znajduje się w ich mocy, i od nich tylko zależało dokonać zlecenia jakie im było poruczone. A gdy oni zapytali się go, gdzieby się Fokas znajdował, odpowiedział im z wszelką spokojnością: „Oto stoi przed wami; ja jestem Fokas.” Zdziwieni podobną odpowiedzią, jakiś czas stali jak wryci w ziemię, niemogąc odważyć się, aby zmaczać ręce we krwi człowieka, który okazywał się tak cnotliwym, i który ich przyjął w dom swój, z tak wielką serdecznością. Fokas ze swej strony, starał się zrzęcznie natchnąć w nich odwagę, powtarzając im ciągle że się śmierci nie boi, ponieważ ona zapewni mu używanie korzyści niezmiernych. Przyszedszy nareszcie do siebie kaci ze swego zadziwienia, ucięli mu głowę, i pochowano go zaraz w grobie, który sobie sam jeszcze w nocy zgotował. W tym miejscu także później zbudowano kościół pod jego imieniem, sławny na całym Wschodzie, gdzie nawet złożono znaczną część jego relikwii.

Ś. Asteryusz biskup miasta Amazei, żyjący około r. 400, miał mowę pochwalną na cześć tego ś. męczennika, w kościele także zawierającym część zwłok jego świętych. W tej mowie powiedział że: „Fokas od czasu swej śmierci, stał się podporą i filarem wschodnich kościołów; że ze wszech stron ludzie przychodzą modlić się o przyczynę męczennika w świątyni, w której teraz przemawia, że kościół wspaniały w Synopie mieszczący jego zwłoki, dostarcza pociechy uciskowanym, a daje zdrowie chorym; że jest jakoby szpichełkiem publicznym łask Bożych, zawsze otwartym dla potrzebujących; że wszystkie miejsca, na których znajduje się część jaka jego relikwii, sławne są cudami, i są przedmiotem czci tak od chrześcijan wschodnich jak i od Rzymian, których nawet stolica posiada głowę świętego, w takim poszanowaniu u nich zostająca, jak ciała śś. Apostołów Piotra i Pawła.” Przedał nadto w tej mowie, iż żeglarze z różnych narodów śpiewają pieśni na chwałę ś. męczennika, że ich często wybawił z niebezpieczeństwa; oni zaś odkładają za to dla ubogich część zysku zarobionego, który nazywają częścią Fokasa. Mówił jeszcze, że król jeden z krajów barbarzyńskich posłał mu (Asteryusowi) swoją koronę sadzoną dyamentami, i szyszak bogaty, aby je umieszczono w kościele ś. Fokasa, iżby je męczennik ofiarował Bogu na podziękowanie za otrzymanie mu królestwa.

Ze wszystkich prac najużyteczniejszą i najwłaściwszą człowiekowi jest uprawa ziemi a dla mędrca chrześcijańskiego przedmiotem pobożnych rozmyślań, uwiel-

biania dobroci Boskiej, i starania się o dobro duszy, aby ona także płonną nie została w dobrych uczynkach i zasługach na wieczność.

Zgromadzenia Zakonne i Święci ich Założyciele.

„Wysławiamy męża chwalebne i ojce nasze w rodzaju swoim... ludzi wielkiej mocy, i mądrością swą obdarzonych... ludzi miłosierdzia i pobożności... Mądrość ich niech powiadają narodowie, a chwałę ich niech opowiada kościół.”

Ekklez. 44.

Dla czego tak wielu dzisiaj ludzi nieprzychylnych jest zakonom, dla czego cały swój jad nienawiści na nich wywierają, a dziś więcej niżeli dawniej? dla czego znowu także inni, a tych jest wielka liczba, obojętni są, gdy zakony słabną, a nawet upadają? A jedni i drudzy są przecie chrześcijanami katolikami: o to dla tego, że tak jedni jak drudzy nie wiedzą i nie zastanowili się nigdy, czem są zakony, jaki ich początek, i jak wielka ich potrzeba w religii i społeczeństwie. Pierwszych więc, to jest nieprzyjaciół zakonnosci, prowadzi do tej nienawiści pycha, że widzą innych odsiebie lepszych i cnotliwszych; prowadzi łakomstwo, na widok majątku zakonnego choćby najszczęśliwszego; prowadzi rozwiźłość, bo życie zakonne przez swoje umartwienia, jest żyjącą sprzecznością i potępieniem rozkoszy zmysłowych i wygod ludzi światowych. Drugich zaś, to jest obojętnych, przyczyną jest tej oziębłości na widok upadku zakonów, niewiadomość najrozleglejsza, która dziś pod względem religijnych rzeczy i ustaw, doszła prawie kresu swego ostatniego. Lecz na cóż dziwić się tej nienawiści i oziębłości niedowiarków i obojętnych, jeżeli tę samą niechęć i oziębłość spotykamy u tych nawet, którzy niemal z obowiązku broniłoby powinni zakonów, i znać ich niezmiernie ważny wpływ na kościół i religię. Zakony są niepotrzebne, celu swego minęły, ich czas ustał, zmieniły się potrzeby społeczeństwa, oświata coraz większa i t. p. wyrażenia ze smutkiem i zgrozą słyszeć się dają. A zapytałoby można znowu: czy Bóg także ustał królować? czy kościół przestał istnieć? czy potrzeby duchowne człowieka i społeczeństwa dziś są inne niż wprzód? czy może być jaka oświata wyższa i doskonalsza nad religię, i wszystko, co tylko ma z nią związek pośredni lub bezpośredni? Nie zastanowili się jedni i drudzy, to jest nieprzyjaciele zakonów i obojętni, że zakonnosc wynika z potrzeb człowieka i społeczeństwa; że zakonnosc jest ustanowieniem w świecie najdawniejszym; że wprost wynika z religii Jezusa Chrystusa, że jest jednym z najglówniejszych filarów kościoła katolickiego, że założyciele zakonów byli ludźmi najwyższej cnoty i pobożności, że zakonicy mając za cel miłość Boga najwyższą i miłość bliźniego najdoskonalszą, starali się stósownie nawet do swych ustaw i przepisów nieść wszelką pomoc i pożytek społeczeństwu, że nawet wszystko, co tylko nazywamy pięknym, wzniosłym, uroczym znajduje się tylko w zakonnosci. I gdzież rzeczywiście więcej jest poezyi, jeżeli nie w życiu zakonnym? Zakonnosc jako żywot anielski jest żywym, najszczytniejszą poezią religijną, o jakiej świat pogański marzyć, ani nawet przeczuwać jej nie mógł.

Któż z ludzi nieczuł w sobie pewnego kiedy znużenia, zniechęcenia, kto nie zapragnął usunąć się od ludzi i zgłębku światowego, pomyśleć długo i często, o

Bogu, o duszy, o swęj przeszłości i przyszłości rozumie się wiecznej? Aby temu zadosyć uczynić, żąda spokoju, odosobnienia, samotności, przestawiania z naturą, ową księgą nieczytelną dla człowieka światowego, lecz zato bardzo wyraźną, i w mądrość obfitą dla samotnika marzyciela. Oto jest właśnie zarod i skłonność do życia pustelniczego. Lecz życia tak samotnego długo, lub ciągle nie potrafiłby człowiek prowadzić: to tylko może być udziałem doskonałych, a takich jest niewiele. Zresztą są potrzeby do zaspokojenia i człowiekowi samotnemu ze strony ciała, szczególnież choroba, niemoc, ze strony duszy silna pokusa i upadek na duchu. Podobnie więc myślących i podobny żywot prowadzących osób skupia się więcej lub mniej ku wzajemnej cielesnej i duchowej potrzebie, przepisują sobie pewne ustawy, a najstarszy wiekiem, lub najwyższy cnotą i pobożnością, obejmuje zwierzchnictwo i zarząd owego zgromadzenia maiej lub więcej licznego, według okoliczności osób, czasu, miejsca. Oto jest początek życia zakonnego. Wszystko to bardzo naturalne, i tak właściwe skłonnościom człowieka, że nawet w najodleglejszej starożytności pogańskiej widzimy w Indyjach Brachmanów, którzy w celu szukania mądrości i doskonalenia się w cnocie, prowadzili żywot prawie zakonnny, do którego nie in zupełnie prócz wiary prawdziwej nie brakowało.

Ciąg dalszy nastąpi.

Opisy miejsc Świętych krajowych.

(Ciąg dalszy).

Tém poruszeni kanonicy krakowscy acz zrabowani do szczętu z rozkazu króla, bo w zamku natenczas mieszkali, mimo surowego zakazu królewskiego, przyszli po trzech dniach na Skalkę, i one święte członki z pól okolicznych pozbięrali tak, iż brakło tylko palca jednego: lecz i ten, we wnętrznosciach ryby w jeziorze bliskim kościoła złożonej, a ukazanej światłością także i nad nią unoszącą się, znaleziony został.*) Rzecz dziwna: zaledwo one członki według kształtu właściwego złożono, aż natychmiast zrosły się cudownie, iż zaledwo ślad blizn pozostał. Ciało święte wdzięcznie na widok i miłą woń z siebie wydające, pogrzebiono poprostu bez żadnej okazałości u drzwi kościoła Skalecznego, w tém samym miejscu gdzie dzisiaj jest grób Długosza, życiopisarza ś. Stanisława. Pomimo jednak ukończonej sprawy śmierci i pogrzebu męczennika, światła niebieskie nieprzestannie oświecały grób jego. Widzieli to ludzie pobożni, widział i sam nawet król Bolesław, widzieli i rycerze, zbrodni jego współnicy, i gdy tych smuciły owe znaki światel, niebieskich, tamtych przeciwnie wielką napełniały radością i pociechą. Przez lat 10 zostawało ciało Stanisława Św. w onym grobie Skalecznym, a ludzie przez ten cały czas cudowne łaski i uzdrowienia odnosili od Boga, za przyczyną męczennika, z którego grobu brane kamyczki, dawały im pomoc skuteczną w niemocach. Przez te także 10 lat wielkie zmiany zaszły na tronie i w kraju polskim: papież Gregórz VII dowiedziawszy się o zabójstwie tak świętego biskupa, wyklął króla Bolesława i na cały naród polski rzucił interdykt, t. j. większą klątwę: dla dzieci tylko i umierających administrowano Sakramenta, a głośnie i wspaniała chwała Boża w całym kraju ustala; i to trwało przez lat 3: Bolesław król musiał tron opuścić i z kraju uciekać na Węgry

*) Wody tego jeziora, dziś sadzawki, mają moc cudownie leczącą w chorobach, zwłaszcza na oczy.

gdzie też marnie i nielawnie życie zakończył na łowach w szaleństwie, lub jak inni mówią, że w pokucie w Ossyaku klasztorze Benedyktynów. Klęski także na kraj tłumnie gromadzić się zaczęły, z których najznaczniejsze były: odjęcie Polsce przez papieża nazwy królestwa i znaków godności królewskiej, i podział kraju między wielu książąt, ciągle niezgodnych i wojujących z sobą. Po 10 latach dopiero, objawione było cudownie mieszczce krakowskiej świątobliwej Świętosławie, aby mówiła biskupowi Lambertowi i kanonikom, iżby zwłoki męczennika z ziemi podnieśli, i w grobie kościoła katedralnego złożyli. Co też oni uczynili tem chętniej, iż nawet cuda dziejące się często przy grobie Świętego, i powszechne nabożeństwo tak polskich jako i zagranicznych ludzi, dawały moc słowom Świętosławy. Uroczyście więc i ze czcią przeniesiono ciało ś. Stanisława, ze Skalki na Wawel do kościoła katedralnego, i złożono je w sarkofagu kamiennym blachą złotą pokrytym, (na której wyryte były, obrazy jego męczeństwa,) ze stósownym napisem, blisko bramy kościoła południowej, (jak pisze kanonik Długosz,) gdzie jest dziś kaplica Psalterzystów. Przeniesienie to odbyło się 27 Września 1088 roku, na którąto pamiątkę ustanowioną jest uroczystość: Przeniesienia ś. Stanisława, dotychczas obchodzona w całym polskim kościele. Kościół też katedralny, aczkolwiek pierwotnie zbudowany pod wezwaniem ś. Wacława, traci powoli ten tytuł i później przez pobożność wiernych zaczął zwać się kościołem ś. Stanisława, co nareszcie weszło w zwyczaj powszechny. Po przeniesieniu ciała męczennika, też same cuda, a nawet obficie działy się w kościele Wawelskim, jako dwanię na Skalce. Było ich bardzo wiele, wyrażone znajdowały się na tabliczkach malowanych i wotach bogatych u grobu męczennika. Lecz złość ludzka i czas poniszczyły tabliczki i wota, tylko cuda niektóre przechowały się dziś zapisane w Żywocie ś. Stanisława przez Długosza. Owe cuda i pobożność publiczna do Świętego i znana sława cnót jego, aż nadto były dostateczne do wyrobienia jego kanonizacyi. Lecz cóż, kiedy polityka ówczesnych panujących polskich a pochodzących z rodu Bolesławowego, stanęła temu na przeszkodzie. Nie było im to miło, że ich przodek był szkaradnikiem i arcyzbójcą: myśleli sobie, że przez proces kanonizacyi Świętego, zbrodnia ich przodka jeszcze więcej na jaw wyjdzie. Starali się więc wszystko przygłuszyć, a nawet znaleźli sobie mnicha niedobrego nazwiskiem Galla, który w kronice bardzo zresztą lichy, kilka wierszami starał się ohydzić pamięć Świętego, wbrew publicznemu głosowi, wbrew jego tak okrutnemu męczeństwu, wbrew cudom wielkim i jawnym wbrew zdaniu mężów pobożnych, które kościół ostatecznie zatwierdził.

Dalszy ciąg nastąpi.

Rozmaitości.

Uzdrowienie Cudowne za przyczyną ś. Wincentego a Paulo. Dnia 7. Maja t. r. w coroczną uroczystość przeniesienia relikwii ś. Wincentego a Paulo, w kościele Missyonarzy w Paryżu, gdzie są owe śś. relikwije, dziecię śmiertelnie chore, za dotknięciem się trumny zawierającej zwłoki męża świętego, natychmiast cudownie uzdrowione zostało, w obec licznego zgromadzenia osób przytomnych. W taką uroczystość i w tychże okolicznościach, roku zeszłego uzdrowioną została cudownie córka urzędnika z miasta Troa, o czém donosi Przegląd katolicki tameczny.

Jałmużna nagrodzona. „Czas” paryzki donosi: Edmund B. lat 19 mający w Paryżu, mieszkał wraz z matką swoją starą i schorzałą utrzymującą się z pensyjki zaledwo wystarczającej na jej najgwałtowniejsze potrzeby. Po długim staraniu udało mu się nareszcie znaleźć posadę na 1200 franków (około 500 Reńs. co na Paryż jest bardzo mało,) w kantorze p. F. bogatego kupca. Każdego dnia, uściskawszy matkę, której wiernie oddawał cały swój dochód ubogi, wychodził do bióra z 15 centymami w kieszeni, z których za 5 kupował sobie chleb na śniadanie, a 10 przeznaczal na obiad. Lecz zaraz drugiego dnia Edmund B. spotkał przy ogrodzie Luksemburskim staruszką, który krył swoje żebractwo pod pozorem sprzedawania zapalek; bo w Paryżu żebrac nie wolno. Twarz tego biedaka odznaczała się pewną szlachetnością, i wyrażała tak mocno cierpienie i nędzę, że młodzieniec nie mógł wstrzymać się od włożenia mu w rękę swoich 5 centymów. Nazajutrz i dni następnych stało się toż samo, i pewna nawet przyjaźń zawiązała się między młodzieńcem a starcem, który mu też opowiadał, że dawniej był w lepszym stanie, a teraz nie śmiąc i nie mogąc żebrac, otrzymał pozwolenie sprzedawania zapalek; zdarzało mu się często, jak mówił, nie mieć pożywienia, lecz za to miał świeże powietrze i wolność.

Zasoby więc dzienne Edmunda zeszły do 5 centymów i bułeczki chleba. To trwało dosyć długo, gdy kilka dni temu (w Maju t. r.) starzec opowiadał młodzieńcowi, iż nie zarobił, zatem nie będzie jadł obiadu. Edmund dał mu swoje 10 centymów, mówiąc sobie, że ten raz, może obejdź się bułeczką chleba. Lecz zaledwo uszedł kilka kroków, gdy spostrzegł młodą kobietę, bladą, chudą, cierpiącą, trzymającą na ręku dziecię schorzałe. I ona także sprzedawała zapalki, i Edmund spytał czyby ich nie kupił, a głos jej wyrażał boleść i prośbę jałmużny. Nie wiele myśląc, młodzieniec sięgnął do kieszeni, lecz kieszeń była próżna. Jednak tak mu to było przykro omylić nadzieję biedaczki, spodziewającej się wsparcia od niego, iż dał jej swoją bułkę chleba, pomyślawszy sobie, że za to będzie jutro jadł obiad z większym apetytem.

Przybywszy do bióra Edmund B. wziął się do pracy. Po kilku chwilach dano mu znać, aby szedł do pana, który go pilnie potrzebuje. Młodzieniec zdziwił się tem wezwaniem, ponieważ jego posada bardzo podrzędna, nie dozwalała mu mieć wprost styczności z właścicielem zakładu. Zdziwienie jego jeszcze się bardziej zwiększyło, gdy pan F. który zasiadał właśnie do śniadania, pokazał mu miejsce przygotowane u stołu, gdzie było o jedno więcej nakrycie, prosząc go grzecznie, aby siadł do stołu, i raczył zjeść z nim śniadanie. W czasie jedzenia kupiec uwiadomił młodzieńca, że odtąd ważniejsze czynności będą mu powierzone, i że już teraz pobierać będzie pensyi 2,400 franków, przydał nadto, że będzie o nim pamiętał i postara się o poprawę jego losu.

I zkądże taka nagle przemiana? Oto przypadkiem (zrządzeniem Opatrzności) pan F. przechodząc bardzo rano około ogrodu luksemburskiego, był świadkiem niewidzanym dobroci serca swego kancelisty. Po odejściu tegoż, wypytał się staruszką ubogiego, dając mu jałmużnę, a to co się od niego dowiedział, wzruszyło go, i zbudowało, i zachęciło do nagrodzenia szlachetnie czyniącego młodzieńca który sam będąc ubogim, wspierał uboższych od siebie.

Dołącza się do każdego Nru. Dodatek książki nabożnej.